

Wij feliciteren u met de aanschaf van de PHOENIX van Harrie Leenders Haardkachels. Met deze handleiding willen wij u informeren over het gebruik van de PHOENIX. De tekst is verdeeld in aandachtspunten (*) en actiepunten (>). Vooral het instoken, waarbij de lak en de stenen uitharden, vergt extra aandacht.

De stookinstructies zijn bedoeld als richtlijn voor uw verdere stookgedrag. Ook al is de kachel steeds dezelfde, iedere situatie is anders: het rookkanaal, de weersomstandigheden, de kwaliteit van het hout, de luchthuishouding in huis en vooral uzelf bepalen de werking van de kachel. Op den duur ontwikkelt u uw eigen gebruiksaanwijzing, met deze stookinstructies als basis.

Technische beschrijving PHOENIX

- De PHOENIX is voor 70% een stralingskachel en heeft bij vollast een convectie werking van ruim 30%. D.w.z. dat de verste hoeken in de woonkamer later op temperatuur komen dan de directe omgeving. De warmte wordt het snelst afgegeven door het glas, het bovenste gedeelte (de brander kop) en de pijp. De keramische zijwanden met roestvrij stalen wapening komen na ± een half uur op temperatuur, mits de kachel fel opgestookt wordt
- De PHOENIX is een kachel, waarin droog hout en briketten gestookt kunnen worden. U stookt steeds op een laag as, die u na 2 à 3 weken voor een gedeelte kunt wegnemen (altijd een beetje as laten liggen). De asdrempel kunt u er daarvoor uithalen door hem eerst naar achter te draaien. Plaats de asdrempel gelijk met de keramische stenen, zodat er vóór de drempel nog wat ruimte overblijft.
- Staat de rechter beluchtingshendel omhoog, dan blokkeert hij de handgreep, zodat de glasdeur alleen geopend kan worden wanneer deze hendel horizontaal gedraaid wordt. Bij het openen van de glasdeur komt de kantelklep automatisch naar beneden, opdat de vuuropening verkleind en de doorlaat in de brander kop vergroot wordt. Bij het dichtdraaien van de glasdeur gebeurt het omgekeerde.
- Bovenin de branderkop ligt een stenen hitteschild, dat bij te lage schoorsteentrek van binnenuit naar voren te schuiven is (max. 2 à 3 cm van de achterwand). Een te lage schoorsteentrek kan o.a. ontstaan, doordat de schoorsteen te laag is (minder dan 4,5 meter of er nog te veel vocht in de schoorsteen zit).

Bouwvocht in het rookkanaal

- Indien de PHOENIX aangesloten wordt op een nieuw gemetseld rookkanaal, zal bij de eerste keren stoken het (bouw)vocht uit het rookkanaal vrijkomen. Om te voorkomen dat dat vocht uit de nisbus gaat lekken, is het verstandig om een steenwol pakking als voorzorgsmaatregel onder de sierring (afdekking) tegen het plafond te drukken, opdat het bouwvocht geabsorbeerd wordt.
- Na ± 2 weken stoken kunt u het weer weghalen en de ring aanschuiven. De pijp, die beschadigd kan worden door het schuiven van de sierring, kan met lak uit een spuitbus bijgespoten worden. Vergeet niet de bovenste keerpleet weer terug te schuiven.

Instoken van de PHOENIX

De goede warmte van hout

De PHOENIX een houtkachel. Hout als brandstof kan het milieu gunstig beïnvloeden. Wat is hout eigenlijk? Door middel van zonlicht bouwt een boom uit CO² (kooldioxide), water en mineralen, houtcellen op. In feite is hout dus opgeslagen zonne-energie. In zijn groeiproces onttrekt de boom dus CO² aan de lucht en staat in ruil daarvoor zuurstof aan de lucht af. Daarom is een wandeling door het bos zo gezond. Ook wat het milieu betreft is hout als brandstof ideaal. Als wij namelijk het hout ongemoeid weg laten rotten, komt er evenzoveel CO² vrij dan wanneer we het verbranden. In milieutermen zeggen we dan dat hout CO² neutraal is.

- De lak is niet uitgehard en zal bij de eerste keren stoken inbranden. Dit geeft in het begin een min of meer hinderlijke maar onschuldige rookontwikkeling. Zorg daarom voor voldoende ventilatie.
- De lak wordt zacht bij het instoken; plaats geen voorwerpen op of tegen de kachel, niet op de kachel wrijven en de handgrepen voorzichtig hanteren.
- De keramische vuurstenen zullen bij rustig instoken vocht verdampen. Het ontstaan van krimpscheurtjes in de stenen kan geen kwaad, de stenen zijn gewapend.
- Bij een grote warmte ontwikkeling tijdens het instoken, kan vocht uit de stenen sijpelen.
 - > Leg een droge doek rond de PHOENIX op de grond om eventueel vocht op te vangen.
 - > De smookklep openen (de stand van het handvat komt overeen met de stand van de smookklep).
 - > Ontsteek een flinke prop droog papier tegen de achterwand van de stookruimte. Dit zorgt voor een goede thermische trek van het rookkanaal.
 - > Zet de glasdeur op een kier door de rechterdeurgreep niet helemaal aan te drukken, waardoor extra lucht toegevoegd wordt.
 - > Nadat het papier opgebrand is, papier en karton en niet te weinig droog aanmaakhout achterin de kachel luchtig opstapelen en opnieuw aansteken.
 - > ± 1 à 2 kg droog hout toevoegen (spaanders of snoeihout) en eventjes extra lucht geven via de glasdeur. U kunt

- de glasdeur daarna sluiten.
- Indien het vuur goed brandt, de beluchtingshendel dicht(er) (verticaal) draaien.
- Na ± 2 uur de voorgaande 3 punten herhalen, waarbij u eventueel telkens iets meer hout kunt bijvoegen.
- Doordat de zijwanden uitdampen kan er een witte aanslag achterblijven, die u met een vochtige doek kunt weghalen. Over eventuele krimpseurtjes, die kunnen ontstaan, hoeft u niet bezorgd te zijn, omdat de stenen gewapend zijn.
- Na ± 3 weken regelmatig stoken zullen de stenen door en door droog zijn.

Algemeen stookadvies:

- U leert de kachel het snelst en zuinigst te stoken met gebruik van een rookgastemperatuurmeter, die gemonteerd wordt met een voeler in de pijp op 20 à 40 cm boven de kachel.
- Bij het aanmaken van de kachel ontstaat de meeste vervuiling tegen het glas. Zorg ervoor dat u droog papier en droog aanmaak- en stookhout gebruikt. De temperatuur ± 10 min. Opjagen tot 300 à 400° C. Stook het eerste half uur een fel vuur tot de stenen goed warm zijn.
- Indien u massieve blokken wilt stoken, zorg er dan voor dat er altijd voldoende ondervuur is (gloeiende massa houtskool), opdat de blokken niet te lang smeulen voor ze tot ontbranding komen. Dit geeft roetaanslag op o.a. het glas. Stapel het hout bij het bijvullen kris-kras op elkaar, opdat er voldoende zuurstof doorheen kan. Licht het toch niet goed, verleg het dan met een tang luchtig op het vuurbed. U heeft een goede verbranding als de binnenkant van de stenen grijs tot licht beroet zijn.
- Indien u de kachel onbeheerd achterlaat terwijl u door stookt, let er dan op dat de rechter beluchtingshendel omhoog staat, zodat de glasdeur geblokkeerd is.
- De smoorklep. Deze is slechts voor 85% afsluitbaar. Met deze smoorklep beïnvloedt u de thermische trek in het rookkanaal. Deze klep altijd geheel open zetten, voordat u de kachel opent. De klep mag al na 20 min. op half. De rookgastemperatuur moet rond 200° C schommelen. Als uit de brandstof de vlammen zijn (gloeiende houtskool), kunt u de klep meer horizontaal zetten. De warmte verdwijnt dan niet in het rookkanaal, maar blijft in de kachel. De temperatuur wijst op dat moment minder dan 100° C aan.

Een aantal tips:

- U regelt ook de temperatuur door de hoeveelheid en de soort brandstof die u per vulling stookt.
- Stook altijd op een bed van as. Dit is een isolatielaag voor het vuur en een goed bed voor de brandstof.
- Wanneer u de kachel te vol heeft geladen en de zuurstof toevoer helemaal open heeft staan, kan de kachel op hol slaan. Laat de kachel in zo'n geval nooit onbeheerd. U zou de deuren volledig kunnen openen, waardoor het vuur als het ware wordt gekoeld.
- De kachel wordt goed gestookt indien de keramische vuurstenen grijs tot licht beroet zijn en de ruiten raam zuiver blijven. Aanslag blijft onvermijdelijk. U stookt tenslotte een natuurproduct.

Onderhoud

Het glas.

- Indien vochtig hout gestookt wordt, beslaat het glas met roet. Zie bijgesloten info 'Water en hout'.
- Bovendien kan het glas aanslaan als het aanmaken niet fel genoeg gebeurt, bv met stammetjes en een aanmaakblokje. Er blijft dan teveel weerstand in de schoorsteen, waardoor het vocht in de kachel blijft en neerslaat op het koudste deel: het glas. Die aanslag stookt u er wel weer af als u de kachel goed en snel op temperatuur brengt. Is dat niet het geval, dan kunt u het glas reinigen met keukenpapier, daarna met een vochtige doek. Is er een vastere aanslag, dan kunt u de ruit bespuiten met een milieuvriendelijke ruitenreiniger en met keukenpapier afnemen.
- Let op! Om te voorkomen dat het reinigingsmiddel op de kachel komt of via de drempel langs de kachel sijpelt kunt u keukenpapier/karton/doek op de drempel leggen.
- Om de smalle zijruitjes schoon te maken spuit u het reinigingsmiddel eerst op de doek alvorens de ruitjes schoon te maken.
- Aan de kopse kanten van het glas is een kit aangebracht. Deze niet verwijderen met het reinigen, de afsluitbaarheid laat dan te wensen over. De kit kunt u zonodig opnieuw aanbrengen, deze is verkrijgbaar in tubes.
- De kachel afstoffen met een niet vezelige doek. Zonodig met een schraal sopje van groene zeep reinigen. Wel goed naspoelen en de kachel daarna even verwarmen, zodat het vocht in de kieren kan verdampen.
- Indien er kalkkringen op de kachel komen, bv van een waterketel, zijn hiervoor speciale schuurdoekjes, waarmee u dat er gemakkelijk afhaalt. Ook lichte beschadigingen zijn met dat doekje weg te werken. Voor grotere beschadigingen of om de kachel een opknaptbeurt te geven zijn er spuitbussen. NOOIT KACHELPOETS GEBRUIKEN.

- Scharnervlakken van de kantelklep en de pen van de kantelklep die uitsteekt (beiden binnenin de kachel), in het begin enkele keren met grafietvet insmeren. Zakje grafietvet is bijgeleverd. Tevens insmeren na ieder stookseizoen.
- Bij het schoorsteenvegen het stenen hitteschild bovenin de kachel zover mogelijk naar voren schuiven, krant onderin de kachel om het roet op te vangen, daarna het hitteschild weer op zijn plaats schuiven. Uiteraard moet de smoorklep, die bovenop de kachel zit, tijdens het schoorsteenvegen open staan.

Assen uitscheppen

- Een uitgevouwen krant klaarleggen zo dicht mogelijk bij de kachel. De smoorklep open zetten. Met het huishoudblik een flinke schep as nemen. Het blik, compleet met as, in de krant vouwen. De handgreep van het blik vasthouden. De as met krant in de vuilnisbak deponeren. Wilt u nog meer as uit de kachel nemen, dan vanaf het begin herhalen.
- Mocht er nog een restje vuur in de as zijn, dit in een stalen emmer met deksel laten stikken.
- Het as uitnemen kan ook door het gebruik van een ash-cleaner. Dit is een stalen emmer met deksel en stalen slang, waarmee u dmv de zuigkracht van de stofzuiger de as uit de kachel zuigt.

Zorg voor een goede schone schoorsteen, de juiste droge brandstof en een verstandig stookgedrag. Dan heeft u het meeste plezier van de PHOENIX.

Stook milieubewust. Lees hiervoor het bijgevoegde boekje "kachels en open haarden".

Wij wensen u veel warmte en stookplezier!